

อนุสัญญา

ระหว่าง

รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย

และ

รัฐบาลแห่งสาธารณรัฐอาร์เมเนีย

เพื่อ

การเว้นการเก็บภาษีซ้อนและการป้องกันการเลี่ยงการรัษฎากร
ในส่วนที่เกี่ยวกับภาษีเก็บจากเงินได้และจากทุน

รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐอาร์เมเนีย มี
ความปรารถนาที่จะจัดทำอนุสัญญาเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อน และการป้องกันการเลี่ยง
การรัษฎากรในส่วนที่เกี่ยวกับภาษีเก็บจากเงินได้และจากทุน

ได้ตกลงกันดังต่อไปนี้

ข้อ ๑

ขอบข่ายด้านบุคคล

อนุสัญญานี้ให้ใช้บังคับแก่บุคคลผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง
หรือทั้งสองรัฐ

ข้อ ๒
ภาษีที่อยู่ในขอบข่าย

๑. อนุสัญญานี้ให้ใช้บังคับแก่ภาษีเก็บจากเงินได้และจากทุนที่ตั้ง
บังคับจัดเก็บในนามของรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง หรือองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นของแต่ละ
รัฐ โดยไม่คำนึงถึงวิธีการเรียกเก็บ

๒. ภาษีทั้งปวงที่ตั้งบังคับจัดเก็บจากเงินได้และจากทุนทั้งสิ้น หรือ
จากองค์ประกอบของเงินได้ หรือของทุน รวมทั้งภาษีที่เก็บจากผลได้จากการจำหน่าย
สังหาริมทรัพย์ หรือสังหาริมทรัพย์ ภาษีที่เก็บจากยอดเงินค่าจ้างหรือเงินเดือนทั้งสิ้น
ซึ่งวิสาหกิจเป็นผู้จ่าย ตลอดจนภาษีที่เก็บจากการเพิ่มค่าของทุน ให้ถือว่าเป็นภาษีเก็บจาก
เงินได้และจากทุน

๓. ภาษีที่จัดเก็บอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งอนุสัญญานี้จะใช้บังคับ
โดยเฉพาะ ได้แก่

- (ก) ในกรณีอาร์เมเนีย
  - (๑) ภาษีกำไร
  - (๒) ภาษีเงินได้ และ
  - (๓) ภาษีทรัพย์สิน

(ต่อไปในที่นี้จะเรียกว่า "ภาษีอาร์เมเนียน")

- (ข) ในกรณีประเทศไทย
  - (๑) ภาษีเงินได้ และ
  - (๒) ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม

(ต่อไปในที่นี้จะเรียกว่า "ภาษีไทย")

๔. อนุสัญญานี้จะใช้บังคับแก่ภาษีใดๆ ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันใน
สาระสำคัญซึ่งใช้บังคับหลังจากวันที่ลงนามในอนุสัญญานี้ โดยตั้งบังคับเพิ่มเติมจาก
หรือแทนที่ภาษีที่มีอยู่ในปัจจุบัน เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของรัฐผู้ทำสัญญาทั้งสองจะได้แจ้ง
แก่กันและกัน ในระยะเวลาที่สมควรเพื่อให้ทราบถึงความเปลี่ยนแปลงที่สำคัญใด ๆ ซึ่งได้
มีขึ้นในกฎหมายภาษีอากรของแต่ละรัฐ

ข้อ ๓
บทนิยามทั่วไป

๑. เพื่อความมุ่งประสงค์ของอนุสัญญานี้ เว้นแต่บริบทจะกำหนดเป็นอย่างอื่น

(ก) คำว่า “รัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง” และ “รัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง” หมายถึง อาร์เมเนียหรือประเทศไทยแล้วแต่บริบทจะกำหนด

(ข) คำว่า “อาร์เมเนีย” หมายถึง สาธารณรัฐอาร์เมเนีย และเมื่อใช้ในความหมายทางภูมิศาสตร์ หมายถึง อาณาเขตรวมถึงน่านน้ำภายในซึ่งสาธารณรัฐอาร์เมเนียใช้อำนาจอธิปไตยครอบคลุมถึง และมีเขตอำนาจครอบคลุมถึงตามกฎหมายภายใน และกฎหมายระหว่างประเทศ

(ค) คำว่า “ประเทศไทย” หมายถึง ราชอาณาจักรไทย และรวมถึงพื้นที่ทางทะเลซึ่งประชิดกับทะเลอาณาเขตของราชอาณาจักรไทยซึ่งตามกฎหมายไทย และตามกฎหมายระหว่างประเทศกำหนดไว้หรืออาจจะกำหนดไว้ภายหลังให้เป็นพื้นที่ ซึ่งราชอาณาจักรไทยอาจใช้สิทธิในส่วนที่เกี่ยวข้องกับพื้นดินท้องทะเล และดินใต้พื้นดิน และทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่นั้น ๆ ได้

(ง) คำว่า “บุคคล” รวมถึงบุคคลธรรมดา บริษัทและคณะบุคคลใด ๆ ตลอดจนหน่วยงานใดๆ ซึ่งถือว่าเป็นหน่วยภายใต้กฎหมายภายในที่ใช้บังคับในแต่ละรัฐผู้ทำสัญญา

(จ) คำว่า “บริษัท” หมายถึง นิติบุคคลหรือหน่วยงานใดๆ ซึ่งถือว่าเป็นนิติบุคคล เพื่อความมุ่งประสงค์ในทางภาษี

(ฉ) คำว่า “วิสาหกิจของรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง” และ “วิสาหกิจของรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง” หมายถึงวิสาหกิจที่ดำเนินการโดยผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง และวิสาหกิจที่ดำเนินการโดยผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งตามลำดับ

(ช) คำว่า “ภาษี” หมายถึง ภาษีไทยหรือภาษีอาร์เมเนียแล้วแต่บริบทจะกำหนด

(ซ) คำว่า “คนชาติ” หมายถึง

(๑) บุคคลธรรมดาทั้งปวงที่มีสัญชาติของรัฐผู้ทำ
สัญญารัฐหนึ่ง

(๒) นิติบุคคล สมาคมหรือหน่วยอื่นใดที่ได้รับ
สถานภาพของตนเช่นนั้นตามกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง

(ฉ) คำว่า “การจราจรระหว่างประเทศ” หมายถึง การขนส่ง
ใดๆโดยเรือเดินทะเล เรืออากาศยาน ขานพาหนะทางบกหรือรถไฟ ซึ่งดำเนินการโดย
วิสาหกิจของรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง ยกเว้นกรณีการขนส่งเช่นนั้นได้ดำเนินการระหว่าง
สถานที่ต่างๆ ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งเท่านั้น และ

(ญ) คำว่า “เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ” หมายถึง

(๑) ในกรณีของอาร์เมเนีย รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงภายใน หรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมาย

(๒) ในกรณีของประเทศไทย รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงการคลัง หรือผู้แทน ที่ได้รับมอบหมาย

๒. ในการใช้บังคับอนุสัญญานี้โดยรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง คำใดๆ ที่
มิได้นิยามไว้ในอนุสัญญานี้เว้นแต่บริบทกำหนดเป็นอย่างอื่น ให้มีความหมายตามที่คำนั้นมีอยู่
ตามกฎหมายเกี่ยวกับภาษีของรัฐนั้น ในส่วนของภาษีซึ่งอนุสัญญานี้ใช้บังคับ

ข้อ ๔

ผู้มีถิ่นที่อยู่

๑. เพื่อความมุ่งประสงค์แห่งอนุสัญญานี้ คำว่า “ผู้มีถิ่นที่อยู่ของรัฐ
ผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง” หมายถึง บุคคลใด ๆ ผู้ซึ่งตามกฎหมายของรัฐนั้นมีหน้าที่ต้องเสียภาษี
ในรัฐนั้น โดยเหตุผลแห่งการมีภูมิลำเนา ถิ่นที่อยู่ สถานที่ก่อตั้ง สถานจัดการใหญ่ หรือ
โดยเกณฑ์อื่นใดที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน และให้รวมถึงรัฐนั้น องค์การบริหารส่วน
ท้องถิ่นของรัฐนั้นด้วย แต่คำนี้มีให้รวมถึงบุคคลใดผู้ซึ่งมีหน้าที่ต้องเสียภาษีในรัฐนั้นด้วย
โดยเฉพาะการมีเงินได้จากแหล่งในรัฐนั้นแต่เพียงอย่างเดียว

๒. ในกรณีที่เกิดเหตุผลแห่งบทบัญญัติของวรรค ๑ บุคคลธรรมดา ผู้ซึ่งเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ของรัฐผู้ทำสัญญาทั้งสองรัฐ ให้กำหนดสถานภาพของบุคคลดังกล่าว ดังต่อไปนี้

(ก) ให้ถือว่าบุคคลธรรมดานั้นเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่เฉพาะในรัฐ ซึ่งบุคคลนั้นมีที่อยู่ถาวร ถ้าบุคคลนั้นมีที่อยู่ถาวรในทั้งสองรัฐ ให้ถือว่าเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่เฉพาะในรัฐซึ่งบุคคลนั้นมีความสัมพันธ์ทางส่วนตัวและทางเศรษฐกิจใกล้ชิดกว่า (ศูนย์กลางของผลประโยชน์อันสำคัญ)

(ข) ถ้าไม่อาจกำหนดรัฐซึ่งบุคคลนั้นมีศูนย์กลางของ ผลประโยชน์อันสำคัญหรือถ้าบุคคลธรรมดานั้นไม่มีที่อยู่ถาวรในรัฐหนึ่งรัฐใด ให้ถือว่าบุคคลธรรมดานั้นเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่เฉพาะในรัฐที่บุคคลนั้นมีที่อยู่เป็นปกติวิสัย

(ค) ถ้าบุคคลธรรมดานั้นมีที่อยู่เป็นปกติวิสัยในทั้งสองรัฐ หรือไม่มีที่อยู่เป็นปกติวิสัยในทั้งสองรัฐ ให้ถือว่าเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่เฉพาะในรัฐที่บุคคลนั้น เป็นคนชาติ

(ง) ถ้าบุคคลธรรมดาเป็นคนชาติของทั้งสองรัฐหรือมิได้ เป็นคนชาติของทั้งสองรัฐ เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของรัฐผู้ทำสัญญาทั้งสองรัฐจะพยายามแก้ไขปัญหาโดยความตกลงร่วมกัน

๓. ในกรณีที่ตามเหตุผลแห่งบทบัญญัติของวรรค ๑ บุคคล นอกเหนือจากบุคคลธรรมดาเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาทั้งสองรัฐ จะถือว่าบุคคลนั้นเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐที่บุคคลนั้น ได้ก่อตั้งขึ้น

ข้อ ๕

สถานประกอบการถาวร

๑. เพื่อความมุ่งประสงค์ของอนุสัญญานี้ คำว่า “สถานประกอบการถาวร” หมายถึง สถานธุรกิจประจำซึ่งวิสาหกิจใช้ประกอบธุรกิจทั้งหมดหรือแต่บางส่วน

๒. คำว่า “สถานประกอบการถาวร” โดยเฉพาะรวมถึง

(ก) สถานจัดการ

(ข) สาขา

(ค) สำนักงาน

(ง) โรงงาน

(จ) โรงช่าง

(ฉ) เมืองแร่ บ่อน้ำมันหรือบ่อก๊าซ เมืองหิน หรือสถานที่
อื่นใดที่ใช้ในการขุดค้นทรัพยากรธรรมชาติ

(ช) คลังสินค้าในส่วนของบุคคลซึ่งจัดหา สิ่งอำนวยความสะดวกในการเก็บรักษา สินค้าสำหรับบุคคลอื่น

๓. (ก) ที่ตั้งอาคาร โครงการก่อสร้าง โครงการติดตั้งหรือ
โครงการประกอบหรือกิจกรรมตรวจควบคุมที่เกี่ยวข้องกับ โครงการดังกล่าว กรณีที่ตั้ง
โครงการหรือกิจกรรมนั้นดำรงอยู่ชั่วระยะเวลาหนึ่งเกินกว่า ๖ (หก) เดือน

(ข) การให้บริการรวมตลอดถึงการให้บริการปรึกษาโดยผู้มี
ถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง ผ่านลูกจ้างหรือพนักงานอื่นซึ่งกิจกรรมในลักษณะเช่นว่า
นั้นดำรงอยู่เพื่อโครงการเดียวกันหรือโครงการที่เกี่ยวข้องกันในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง
ในชั่วระยะเวลาหนึ่งหรือหลายระยะเวลา รวมกันเกินกว่า ๖ (หก) เดือน ภายในระยะเวลา
๑๒ เดือนใด ๆ

๔. แม้จะมีบทบัญญัติก่อนหน้าของข้อนี้อยู่ คำว่า “สถานประกอบ
ถาวร” ไม่ให้ถือว่ารวมถึง

(ก) การใช้สิ่งอำนวยความสะดวกเพียงเพื่อความมุ่งประสงค์
ในการเก็บรักษา หรือการจัดแสดงสิ่งของหรือสินค้าซึ่งเป็นของวิสาหกิจนั้น

(ข) การเก็บรักษามูลภัณฑ์ของสิ่งของหรือสินค้าซึ่งเป็นของ
วิสาหกิจเพียงเพื่อความมุ่งประสงค์ในการเก็บรักษาหรือการจัดแสดง

(ค) การเก็บรักษามูลภัณฑ์ของสิ่งของหรือสินค้าซึ่งเป็นของ
วิสาหกิจเพียงเพื่อความมุ่งประสงค์ให้วิสาหกิจอื่น ใช้ในการแปรสภาพ

(ง) การมีสถานธุรกิจประจำเพียงเพื่อความมุ่งประสงค์ใน
การจัดซื้อสิ่งของหรือสินค้า หรือรวบรวมข้อเสนอเพื่อวิสาหกิจนั้น

(จ) การมีสถานธุรกิจประจำไว้เพียงเพื่อความมุ่งประสงค์ใน
การดำเนินการเพื่อกิจกรรมอื่นใด ซึ่งมีลักษณะเป็นการเตรียมการหรือเป็นส่วนประกอบ
ให้แก่วิสาหกิจนั้น

(ฉ) การมีสถานธุรกิจประจำไว้เพียงเพื่อดำเนินการที่
กล่าวถึงในอนุวรรค (ก) ถึง (จ) โดยมีเงื่อนไขว่า กิจกรรมทั้งหมดของสถานธุรกิจประจำ ซึ่ง
เป็นผลมาจากการรวมเข้ากันนี้ มีลักษณะเป็นการเตรียมการหรือส่วนประกอบ

๕. แม้จะมีบทของวรรค ๑, ๒ และ ๓ อยู่ บุคคลหนึ่งนอกเหนือจาก
ตัวแทนที่มีสถานภาพเป็นอิสระซึ่งอยู่ในบังคับของวรรค ๗ กระทำการในรัฐผู้ทำสัญญารัฐ
หนึ่งในนามวิสาหกิจของรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง จะถือว่าวิสาหกิจนั้นมีสถานประกอบ
การถาวรในรัฐผู้ทำสัญญารัฐแรกถ้าบุคคลนั้น

(ก) มีและใช้อย่างเป็นปกติวิสัยในรัฐที่กล่าวถึงรัฐแรกซึ่ง
อำนาจในการทำสัญญาในนามวิสาหกิจนั้น เว้นไว้แต่ว่า กิจกรรมต่าง ๆ ของบุคคลนั้น
จำกัดอยู่แต่เพียงการซื้อสิ่งของหรือสินค้าเพื่อวิสาหกิจ

(ข) ไม่มีอำนาจเช่นนั้น แต่ได้เก็บรักษาอย่างเป็นปกติวิสัย
ในรัฐที่กล่าวถึงรัฐแรกนั้น ซึ่งมูลภัณฑ์ของสิ่งของหรือสินค้าที่เป็นของวิสาหกิจและดำเนิน
การตามคำสั่งซื้อ หรือทำการส่งมอบในนามของวิสาหกิจนั้นเป็นประจำ หรือ

(ค) ไม่มีอำนาจเช่นนั้น แต่ได้จัดหาอย่างเป็นปกติวิสัยใน
รัฐแรกนั้น ซึ่งคำสั่งซื้อทั้งหมดหรือเกือบทั้งหมดเพื่อวิสาหกิจนั้นเองหรือเพื่อวิสาหกิจนั้น
และวิสาหกิจอื่น ๆ ซึ่งอยู่ในความควบคุมของวิสาหกิจนั้นหรือมีผลประโยชน์ควบคุมอยู่
ในวิสาหกิจนั้น

๖. แม้จะมีบทบัญญัติในวรรคก่อน ๆ ของข้อบทนี้ วิสาหกิจ ประกันภัยของรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง เว้นแต่ที่ประกอบการรับประกันภัยต่อ จะถือว่ามิใช่สถานประกอบการถาวรในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง ถ้าได้มีการเก็บค่าธรรมเนียมในอาณาเขตของรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งนั้น หรือการรับประกันความเสี่ยงซึ่งมีอยู่ในรัฐนั้น กระทำโดยผ่านผู้แทนซึ่งมิใช่ตัวแทนที่มีสถานภาพเป็นอิสระตามความหมายของวรรค ๗

๗. วิสาหกิจของรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งจะไม่ถือว่ามิใช่สถานประกอบการถาวรในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง เพียงเพราะว่าวิสาหกิจดังกล่าวดำเนินธุรกิจ ในอีกรัฐหนึ่งนั้น โดยผ่านทางนายหน้าตัวแทนการค้าทั่วไปหรือตัวแทนอื่นใดที่มีสถานภาพเป็นอิสระ โดยมีเงื่อนไขว่าบุคคลเช่นว่านั้นได้กระทำการอันเป็นปกติแห่งธุรกิจของตน อย่างไรก็ตาม เมื่อกิจกรรมของตัวแทนดังกล่าวได้กระทำทั้งหมดหรือเกือบทั้งหมดในนามวิสาหกิจนั้น หรือวิสาหกิจอื่น ๆ ซึ่งอยู่ในความควบคุมของวิสาหกิจนั้น หรือมีผลประโยชน์ควบคุมอยู่ในวิสาหกิจนั้น บุคคลเช่นว่านี้จะไม่ถือเป็นตัวแทนที่มีสถานภาพเป็นอิสระตามความหมายของวรรคนี้

๘. ข้อเท็จจริงที่ว่าบริษัทหนึ่งซึ่งเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง หรือซึ่งถูกควบคุม โดยบริษัทซึ่งเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง หรือซึ่งประกอบธุรกิจในอีกรัฐหนึ่งนั้น (ไม่ว่าจะผ่านสถานประกอบการถาวรหรือไม่ก็ตาม) มิเป็นเหตุให้บริษัทหนึ่งบริษัทใดเป็นสถานประกอบการถาวรของอีกริษัทหนึ่ง

ข้อ ๖

เงินได้จากอสังหาริมทรัพย์

๑. เงินได้ที่ผู้มีถิ่นที่อยู่ในของรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง ได้รับจากอสังหาริมทรัพย์ (รวมทั้งเงินได้จากการเกษตรหรือการป่าไม้) ที่ตั้งอยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง อาจเก็บภาษีได้ในอีกรัฐหนึ่งนั้น

๒. คำว่า “อสังหาริมทรัพย์” ให้มีความหมายซึ่งคำนั้นมียู่ตามกฎหมายของรัฐผู้ทำสัญญาซึ่งทรัพย์สินนั้นตั้งอยู่ คำนี้ไม่ว่ากรณีใดๆ จะรวมถึงทรัพย์สินอันเป็นอุปกรณ์ของอสังหาริมทรัพย์ ปลูกสัตว์ และเครื่องมือที่ใช้ในการเกษตร ป่าไม้ และประมง สิทธิที่อยู่ในบังคับของบทบัญญัติของกฎหมายทั่วไปว่าด้วยทรัพย์สินที่เป็นที่คิดสิทธิเก็บกินในอสังหาริมทรัพย์และสิทธิต่างๆ ที่จะได้รับชำระตามจำนวนที่เปลี่ยนแปลงได้หรือจำนวนตายตัวเป็นค่าตอบแทนในการทำงาน หรือสิทธิในการทำงานในชุมชน

แหล่งแร่ และทรัพยากรธรรมชาติอย่างอื่น ส่วนเรือเดินทะเล เรือ อากาศยาน ยานพาหนะ ทางบกหรือรถไฟ ไม่ถือว่าเป็นอสังหาริมทรัพย์

๓. บทบัญญัติของวรรค ๑ ให้ใช้บังคับแก่เงินได้ที่ได้รับจากการใช้ โดยตรง การให้เช่า หรือการใช้อสังหาริมทรัพย์ในรูปอื่นด้วย

๔. บทบัญญัติของวรรค ๑ และ ๓ ให้ใช้บังคับแก่เงินได้จาก อสังหาริมทรัพย์ของวิสาหกิจ และเงินได้จากอสังหาริมทรัพย์ซึ่งใช้ในการประกอบการ บริการส่วนบุคคลที่เป็นอิสระด้วย

ข้อ ๗

กำไรจากธุรกิจ

๑. กำไรของวิสาหกิจของรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งให้เก็บภาษีได้เฉพาะ ในรัฐนั้น เว้นแต่วิสาหกิจนั้นประกอบธุรกิจในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง โดยผ่านทาง สถานประกอบการถาวร ซึ่งตั้งอยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งนั้น ถ้าวิสาหกิจนั้นประกอบ ธุรกิจดังกล่าวแล้ว กำไรของวิสาหกิจนั้นอาจเก็บภาษีได้ในอีกรัฐหนึ่ง แต่ต้องเก็บจากเงิน ใต้หรือกำไรเพียงเท่าที่พึงถือว่าเป็นของสถานประกอบการถาวรนั้น

๒. ภายใบบังคับแห่งบทบัญญัติวรรค ๑ ในกรณีที่วิสาหกิจของรัฐผู้ ทำสัญญารัฐหนึ่งประกอบธุรกิจในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง โดยผ่านสถานประกอบการ ถาวร ซึ่งตั้งอยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งนั้น ในแต่ละรัฐผู้ทำสัญญาให้ถือว่ากำไรเป็นของ สถานประกอบการถาวรนั้น ในส่วนที่พึงคาดหวังได้ว่าสถานประกอบการถาวรนั้นจะได้รับ ถ้าสถานประกอบการถาวรนั้นเป็นวิสาหกิจอันแยกต่างหากและประกอบกิจการเช่น เดียวกันหรือคล้ายคลึงกันภายใต้ภาวะเช่นเดียวกันหรือคล้ายคลึงกันและติดต่อกันอย่างเป็น อิสระ โดยแท้จริงกับวิสาหกิจซึ่งตนเป็นสถานประกอบการถาวรนั้น

๓. ในการกำหนดกำไรของสถานประกอบการถาวร จะยอมให้หัก ค่าใช้จ่าย ซึ่งมีขึ้นเพื่อความมุ่งประสงค์ของธุรกิจของสถานประกอบการถาวรนั้น รวมทั้ง ค่าใช้จ่ายในการบริหารและการจัดการทั่วไป ไม่ว่าจะมีขึ้นในรัฐผู้ทำสัญญาซึ่งสถาน ประกอบการถาวรนั้นตั้งอยู่หรือที่อื่น

๔. หากเป็นประเพณีในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งที่จะกำหนดกำไรอันถือเป็นของสถานประกอบการถาวร โดยอาศัยมูลฐานอัตราส่วนร้อยละตามสมควรของบอกรายรับก่อนหักรายจ่ายของวิสาหกิจหรือของสถานประกอบการถาวรหรือโดยอาศัยมูลฐานแห่งการปันส่วนผลกำไรทั้งสิ้นของวิสาหกิจให้แก่ส่วนต่าง ๆ ของวิสาหกิจ มิให้ข้อความในวรรค ๒ ตัดหนทางของรัฐผู้ทำสัญญารัฐนั้น จากการกำหนดกำไรเพื่อเสียภาษีโดยวิธีเช่นว่านั้น อย่างไรก็ตามวิธีที่กำหนดนั้น จะต้องเป็นวิธีที่มีผลตามหลักการต่าง ๆ ซึ่งกำหนดไว้ในข้อนี้

๕. มิให้ถือว่ากำไรใด ๆ เป็นของสถานประกอบการถาวร โดยเหตุผลเพียงว่าสถานประกอบการถาวรนั้นซื้อสิ่งของหรือสินค้าเพื่อวิสาหกิจ

๖. เพื่อความมุ่งประสงค์ของบทบัญญัติวรรคก่อนๆ กำไรที่พึงถือเป็นของสถานประกอบการถาวรให้กำหนดโดยวิธีเดียวกันเป็นปี ๆ ไป เว้นแต่จะมีเหตุผลอันสมควรและเพียงพอที่จะใช้วิธีอื่น

๗. ในกรณีที่กำลังรวมไว้ซึ่งรายการเงินได้ซึ่งแยกอยู่ในบังคับของข้ออื่นแห่งอนุสัญญานี้ มิให้บทบัญญัติของข้ออื่นเหล่านั้นถูกกระทบกระเทือนโดยบทบัญญัติของข้อนี้

ข้อ ๘

การจราจรระหว่างประเทศ

๑. กำไรที่วิสาหกิจของรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งได้รับจากการดำเนินการทางอากาศยาน ยานพาหนะทางบก หรือรถไฟในการจราจรระหว่างประเทศ ให้เก็บภาษีได้เฉพาะในรัฐผู้ทำสัญญารัฐนั้น

๒. กำไรที่วิสาหกิจของรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งได้รับจากการดำเนินการทางเรือเดินทะเล หรือเรือในการจราจรระหว่างประเทศ อาจเก็บภาษีได้ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง แต่ภาษีที่เรียกเก็บในรัฐอีกรัฐหนึ่งนั้น จะลดลงเป็นจำนวนเท่ากับร้อยละ ๕๐ ของภาษี

๓. ให้ใช้บทบัญญัติของวรรค ๑ และ ๒ บังคับแก่กำไรซึ่งเกิดจากการเข้าร่วมกลุ่ม การเข้าร่วมในธุรกิจ หรือการเข้าร่วมในตัวแทนปฏิบัติการระหว่างประเทศด้วย

ข้อ ๕
วิสาหกิจในเครือเดียวกัน

๑. ในกรณีนี้

(ก) วิสาหกิจของรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งเข้าร่วมโดยตรงหรือโดยทางอ้อมในการจัดการ การควบคุมหรือร่วมทุนของวิสาหกิจของรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง หรือ

(ข) กลุ่มบุคคลเดียวกันเข้าร่วมโดยตรงหรือโดยทางอ้อมในการจัดการ การควบคุม หรือร่วมทุนของวิสาหกิจของรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง และวิสาหกิจของรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง

และในแต่ละกรณีได้มีการวางหรือตั้งบังคับเงื่อนไขระหว่างวิสาหกิจทั้งสองในด้านความสัมพันธ์ทางการพาณิชย์หรือการเงิน ซึ่งแตกต่างไปจากเงื่อนไขอันพึงมีระหว่างวิสาหกิจอิสระ ถ้าไรใด ๆ ซึ่งควรจะมีแก่วิสาหกิจหนึ่ง หากมิได้มีเงื่อนไขเหล่านั้น แต่มิได้มีขึ้นโดยเหตุแห่งเงื่อนไขเหล่านั้น อาจรวมเข้าเป็นกำไรของวิสาหกิจนั้น และเก็บภาษีได้ตามนั้น

๒. ในกรณีที่ผลกำไรที่วิสาหกิจของรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งต้องเสียภาษีให้แก่รัฐนั้นได้รวมอยู่ในยอดกำไรของวิสาหกิจของรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง และยอดกำไรที่รวมเป็นกำไรที่ควรจะมีแก่วิสาหกิจของรัฐที่กล่าวถึงรัฐแรก ถ้าเงื่อนไขต่าง ๆ ที่กำหนดขึ้นระหว่างวิสาหกิจทั้งสองเป็นเงื่อนไขที่จะมีขึ้นระหว่างวิสาหกิจอิสระ อีกรัฐหนึ่งนั้นจะปรับปรุงจำนวนภาษีที่จัดเก็บจากกำไรเหล่านั้นให้เหมาะสมตามกฎหมายภาษีของอีกรัฐหนึ่งนั้น ในการกำหนดการปรับปรุงเช่นนั้นต้องคำนึงถึงบทบัญญัติอื่น ๆ แห่งอนุสัญญานี้ด้วยตามควร และหากจำเป็นเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของรัฐผู้ทำสัญญาทั้งสองอาจปรึกษาหารือซึ่งกันและกัน

ข้อ ๑๐
เงินปันผล

๑. เงินปันผลที่จ่าย โดยบริษัทซึ่งเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งให้แก่ผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง อาจเก็บภาษีได้ในอีกรัฐหนึ่งนั้น

๒. อย่างไรก็ตาม เงินปันผลเช่นว่านั้นอาจเก็บภาษีได้ในรัฐผู้ทำสัญญาซึ่งบริษัทผู้จ่ายเงินปันผลเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่และตามกฎหมายของรัฐนั้น แต่ถ้าเจ้าของประโยชน์ในเงินปันผลเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง ภาษีที่เรียกเก็บจะต้องไม่เกินร้อยละ ๑๐ (สิบ) ของจำนวนเงินปันผลทั้งสิ้น

ข้อความของวรรคนี้จะไม่กระทบกระเทือนต่อการจัดเก็บภาษีจากบริษัทในส่วนที่เกี่ยวกับกำไรที่จ่ายเงินปันผลนั้นออกไป

๓. คำว่า “เงินปันผล” ที่ใช้ในข้อนี้หมายถึงเงินได้จากหุ้น หุ้นการทำเหมืองแร่ หุ้นผู้ก่อตั้ง หรือสิทธิอื่น ๆ ซึ่งมีสิทธิเรียกร้องในหนึ่งอันมีส่วนร่วมในผลกำไร รวมทั้งเงินได้จากสิทธิอื่น ๆ ในบริษัทซึ่งอยู่ภายใต้บังคับของการจัดเก็บภาษีเช่นเดียวกับเงินได้จากหุ้นตามกฎหมายของรัฐซึ่งบริษัทที่ทำการแบ่งให้เป็นผู้มีถิ่นที่อยู่

๔. บทบัญญัติของวรรค ๑ และ ๒ จะไม่ใช้บังคับ ถ้าเจ้าของผลประโยชน์ในเงินปันผลเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งประกอบธุรกิจจากรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งซึ่งบริษัทที่จ่ายเงินปันผลนั้นเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ โดยผ่านสถานประกอบการถาวรที่ตั้งอยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งนั้น หรือให้บริการส่วนบุคคลที่เป็นอิสระในอีกรัฐหนึ่งจากฐานประกอบการประจำที่ตั้งอยู่ในอีกรัฐหนึ่งนั้น และการถือหุ้นในส่วนที่มีการจ่ายเงินปันผลนั้นเกี่ยวข้องกับประการสำคัญกับสถานประกอบการถาวรหรือฐานประกอบการประจำนั้น ในกรณีเช่นนั้นให้นำบทบัญญัติ ข้อ ๗ หรือ ข้อ ๑๔ มาใช้บังคับแล้วแต่กรณี

๕. ในกรณีที่บริษัทซึ่งเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งได้รับเงินได้หรือกำไรจากรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง รัฐอีกรัฐหนึ่งนั้นจะไม่บังคับจัดเก็บภาษีใด ๆ จากเงินปันผลที่บริษัทจ่าย เว้นแต่ตราบทเท่าที่ได้จ่ายเงินปันผลนั้นให้แก่ผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐอีกรัฐหนึ่งนั้นหรือตราบทเท่าที่การถือหุ้นในส่วนที่เกี่ยวกับเงินปันผลที่จ่ายนั้นได้เกี่ยวข้องกับประการสำคัญกับสถานประกอบการถาวร หรือฐานประกอบการประจำที่ตั้งอยู่ในรัฐอีกรัฐหนึ่งนั้น และจะไม่กำหนดให้กำไรที่ยังมิได้แบ่งสรรของบริษัทต้องเสียภาษีกำไรที่ยังมิได้แบ่งสรร แม้ว่าเงินปันผลที่จ่ายหรือกำไรที่ยังมิได้ แบ่งสรรนั้นจะประกอบขึ้นด้วยเงินได้หรือกำไรที่เกิดขึ้นในรัฐอีกรัฐหนึ่งนั้นทั้งหมดหรือบางส่วนก็ตาม ไม่มีข้อความใดในวรรคนี้จะแปลความเป็นการขัดขวางรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งจากการเก็บภาษีเงินได้ตามกฎหมายของรัฐนั้นจากกำไรที่ส่งออกโดยสถานประกอบการถาวรที่ตั้งอยู่ในรัฐนั้น

ข้อ ๑๑

ดอกเบี้ย

๑. ดอกเบี้ยที่เกิดขึ้นในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง และจ่ายให้แก่ผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง อาจเก็บภาษีได้ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งนั้น

๒. อย่างไรก็ตาม ดอกเบี้ยเช่นว่านั้นอาจเก็บภาษีได้ในรัฐผู้ทำสัญญาซึ่งดอกเบี้ยนั้นเกิดขึ้นและตามกฎหมายของรัฐนั้น แต่ถ้าผู้รับเป็นเจ้าของประโยชน์ในดอกเบี้ย ภาษีที่เรียกเก็บจะต้องไม่เกิน ร้อยละ ๑๐ (สิบ) ของจำนวน ดอกเบี้ยทั้งสิ้น ในกรณีดอกเบี้ยนั้น ได้รับโดยผู้มีถิ่นที่อยู่ของรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งซึ่งเป็น

(ก) ในกรณีผู้มีถิ่นที่อยู่ของประเทศอาร์เมเนีย สถาบันใด ๆ ที่ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบธุรกิจการธนาคาร

(ข) ในกรณีผู้มีถิ่นที่อยู่ของประเทศไทย สถาบันการเงินใด ๆ (รวมทั้งบริษัทประกันภัย)

๓. แม้จะมีบทบัญญัติของวรรค ๒ ของข้อนี้ ดอกเบี้ยที่เกิดขึ้นในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง และจ่ายให้แก่รัฐบาลของรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง องค์การที่จัดตั้งขึ้นในอีกรัฐหนึ่งนั้น ธนาคารกลางของรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งนั้น หรือธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทยจะได้รับยกเว้นภาษีในรัฐผู้ทำสัญญาที่กล่าวถึงรัฐแรก

๔. คำว่า “ดอกเบี้ย” ที่ใช้ในข้อนี้ หมายถึง เงินได้จากสิทธิเรียกร้องในหนี้ทุกชนิดไม่ว่าจะมีหลักประกันจำนองหรือไม่ และไม่ว่าจะมีสิทธิร่วมกันในผลกำไรของลูกหนี้หรือไม่และโดยเฉพาะเงินได้จากหลักทรัพย์รัฐบาล และเงินได้จากพันธบัตรหรือหุ้นกู้ รวมทั้งพรีเมียมและรางวัลอันผูกพันกับหลักทรัพย์ พันธบัตร หรือหุ้นกู้เช่นว่านั้น รวมทั้งเงินได้ที่มีลักษณะทำนองเดียวกับเงินได้จากการให้กู้ยืมเงินตามกฎหมายภาษีอากรของรัฐผู้ทำสัญญาซึ่งเงินได้นั้นเกิดขึ้น

๕. บทบัญญัติของวรรค ๑ และ ๒ จะไม่ใช้บังคับ ถ้าเจ้าของประโยชน์ในดอกเบี้ยเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งประกอบธุรกิจของรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งซึ่งดอกเบี้ยนั้นเกิดขึ้น โดยผ่านสถานประกอบการถาวรที่ตั้งอยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งนั้น หรือให้บริการส่วนบุคคลที่เป็นอิสระในอีกรัฐหนึ่งนั้นจากฐานประกอบการประจำที่ตั้งอยู่ในอีกรัฐหนึ่งนั้น และสิทธิเรียกร้องในหนี้ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ

ดอกเบ็ญที่จ่ายมีส่วนเกี่ยวข้องกับประการสำคัญกับสถานประกอบการถาวรหรือฐานประกอบการประจํา นั้น ในกรณีเช่นว่านี้ให้นำบทบัญญัติของ ข้อ ๗ หรือข้อ ๑๔ มาใช้บังคับแล้วแต่กรณี

๖. จะถือว่าดอกเบ็ญเกิดขึ้นในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งเมื่อผู้จ่ายคือรัฐนั้น องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นหรือผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐนั้น อย่างไรก็ตาม ในกรณีบุคคลที่จ่ายดอกเบ็ญไม่ว่าจะเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งหรือไม่ก็ตาม มีสถานประกอบการถาวรหรือฐานประกอบการประจําในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง ซึ่งหน้าที่ต้องจ่ายดอกเบ็ญนั้นเกิดขึ้น และดอกเบ็ญนั้นตกเป็นภาระแก่สถานประกอบการถาวรหรือฐานประกอบการประจํา นั้น ดอกเบ็ญเช่นว่านั้นจะถือว่าเกิดขึ้นในรัฐซึ่งสถานประกอบการถาวร หรือฐานประกอบการประจํา นั้นตั้งอยู่

๗. ในกรณีที่โดยเหตุผลแห่งความสัมพันธ์พิเศษระหว่างผู้จ่ายและเจ้าของประโยชน์หรือ ระหว่างบุคคลทั้งสองนั้นกับบุคคลอื่น จำนวนดอกเบ็ญที่จ่ายนั้น เมื่อคำนึงถึงสิทธิเรียกร้องในหนี้อันเป็นมูลเหตุแห่งการจ่ายดอกเบ็ญแล้ว มีจำนวนเกินกว่าจำนวนที่พึงตกลงกันระหว่างผู้จ่ายกับเจ้าของประโยชน์หากไม่มีความสัมพันธ์เช่นนั้น บทบัญญัติของข้อนี้ให้ใช้บังคับเฉพาะกับเงินจำนวนหลัง ในกรณีเช่นนั้นส่วนเกินของเงินที่ชำระนั้นให้คงเก็บภาษีได้ตามกฎหมายของรัฐผู้ทำสัญญา แต่ละรัฐ ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงบทบัญญัติอื่นๆ แห่งอนุสัญญานี้ด้วย

ข้อ ๑๒

คำสิทธิ

๑. คำสิทธิที่เกิดขึ้นในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง และจ่ายให้แก่ผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง อาจเก็บภาษีได้ในอีกรัฐหนึ่งนั้น

๒. อย่างไรก็ตาม คำสิทธิเช่นว่านั้น อาจเก็บภาษีได้ในรัฐผู้ทำสัญญาซึ่งคำสิทธินั้นเกิดขึ้น และตามกฎหมายของรัฐนั้น แต่ถ้าผู้รับเป็นเจ้าของประโยชน์ในคำสิทธิเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง ภาษีที่เรียกเก็บนั้น จะต้องไม่เกินร้อยละ ๑๕ (สิบห้า) ของจำนวนคำสิทธิทั้งสิ้น

๓. คำว่า “คำสิทธิ” ที่ใช้ในข้อนี้หมายถึง การจ่ายไม่ว่าชนิดใด ๆ ที่ได้รับเป็นค่าตอบแทนเพื่อการใช้ หรือสิทธิในการใช้ ลิขสิทธิ์ใดๆ ในงานวรรณกรรม

ศิลปะ หรือวิทยาศาสตร์ รวมทั้งฟิล์มภาพยนตร์หรือฟิล์มหรือเทป ที่ใช้สำหรับการกระจายเสียงทางโทรทัศน์หรือทางวิทยุ สิทธิบัตร เครื่องหมายการค้า แบบหรือหุ่นจำลอง แผนผัง สูตรลับหรือกรรมวิธีลับใด ๆ หรือเพื่อการใช้หรือสิทธิในการใช้อุปกรณ์ทางอุตสาหกรรม พาณิชยกรรมหรือทางวิทยาศาสตร์หรือเพื่อข้อสนเทศ เกี่ยวกับประสบการณ์ทางอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม หรือวิทยาศาสตร์

๔. บทบัญญัติของวรรค ๑ และวรรค ๒ จะไม่ใช้บังคับถ้าเจ้าของประโยชน์ในคำสิทธิเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาหรือประเทศสมาชิกในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งซึ่งคำสิทธินั้นเกิดขึ้น โดยผ่านสถานประกอบการถาวรที่ตั้งอยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งนั้นหรือประกอบการในอีกรัฐหนึ่งนั้น โดยให้บริการส่วนบุคคลที่เป็นอิสระจากฐานประกอบการประจำที่ตั้งอยู่ในอีกรัฐหนึ่งนั้น และสิทธิหรือทรัพย์สินในส่วนที่เกี่ยวกับคำสิทธิที่ถ่ายโอนนั้นมีส่วนเกี่ยวข้องกับประการสำคัญกับสถานประกอบการถาวรหรือฐานประกอบการประจำนั้น ในกรณีเช่นว่านี้ให้ใช้บทบัญญัติของข้อ ๘ หรือข้อ ๑๔ บังคับแล้วแต่กรณี

๕. คำสิทธิให้ถือว่าเกิดขึ้นในรัฐผู้ทำสัญญาหรือประเทศสมาชิกในรัฐผู้ทำสัญญานั้น องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น หรือผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐนั้น อย่างไรก็ตาม ในกรณีบุคคลผู้จ่ายคำสิทธินั้นไม่ว่าจะเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาหรือประเทศสมาชิกก็ตาม มีสถานประกอบการถาวรหรือฐานประกอบการประจำในรัฐผู้ทำสัญญาหรือประเทศสมาชิกอื่นก่อนให้เกิดพันธกรณีที่จะต้องถ่ายคำสิทธิเกิดขึ้น และคำสิทธินั้นตกเป็นภาระแก่สถานประกอบการถาวรหรือฐานประกอบการประจำนั้น คำสิทธิเช่นว่านี้ให้ถือว่าเกิดขึ้นในรัฐผู้ทำสัญญาซึ่งสถานประกอบการถาวร หรือฐานประกอบการประจำนั้น ตั้งอยู่

๖. ในกรณีที่โดยเหตุผลแห่งความสัมพันธ์พิเศษระหว่างผู้จ่ายและเจ้าของประโยชน์ หรือระหว่างบุคคลทั้งสองนั้นกับบุคคลอื่น จำนวนคำสิทธินั้น เมื่อคำนึงถึงการใช้สิทธิหรือข้อสนเทศอันเป็นมูลเหตุแห่งการจ่ายแล้ว มีจำนวนเกินกว่าจำนวนเงินซึ่งควรจะได้ตกลงกันระหว่างผู้จ่ายและเจ้าของประโยชน์ หากไม่มีความสัมพันธ์เช่นว่านั้น บทบัญญัติของข้อนี้ให้ใช้บังคับเฉพาะกับเงินจำนวนหลัง ในกรณีเช่นนั้น ส่วนเกินของเงินที่ชำระนั้นให้คงเก็บภาษีได้ตามกฎหมายของรัฐผู้ทำสัญญาแต่ละรัฐ ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงบทบัญญัติอื่น ๆ แห่งอนุสัญญานี้ด้วย

ข้อ ๑๓

ผลได้จากทุน

๑. ผลได้ที่ผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งได้รับจากการจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์ตามที่ระบุไว้ในข้อ ๖ และตั้งอยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง อาจเก็บภาษีได้ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งนั้น

๒. ผลได้จากการจำหน่ายสังหาริมทรัพย์อันเป็นส่วนหนึ่งของทรัพย์สินธุรกิจของสถานประกอบการถาวรซึ่งวิสาหกิจของรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งมีอยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง หรือสังหาริมทรัพย์ที่เกี่ยวข้องกับฐานประกอบการประจำ ซึ่งผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งมีอยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง เพื่อความมุ่งประสงค์ในการให้บริการส่วนบุคคลที่เป็นอิสระรวมทั้งผลได้จากการจำหน่ายสถานประกอบการถาวรเช่นว่านั้น (โดยลำพังหรือรวมกับวิสาหกิจทั้งหมด) หรือฐานประกอบการประจำเช่นว่านั้น อาจเก็บภาษีได้ในอีกรัฐหนึ่งนั้น

๓. ผลได้ที่วิสาหกิจของรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งได้รับจากการจำหน่ายเรือเดินทะเล เรือ อากาศยาน ยานพาหนะทางบกหรือรถไฟที่ใช้ในการจราจรระหว่างประเทศ หรือสังหาริมทรัพย์ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการเดินเรือทะเล เรือ อากาศยาน ยานพาหนะทางบกหรือรถไฟเช่นว่านั้น จะเก็บภาษีได้เฉพาะในรัฐนั้น

๔. ผลได้จากการจำหน่ายทรัพย์สินใดๆ นอกเหนือจากที่กล่าวไว้ในวรรค ๑, ๒ และ ๓ ของข้อนี้ ให้เก็บภาษีได้เฉพาะในรัฐผู้ทำสัญญาซึ่งผู้จำหน่ายมีถิ่นที่อยู่ไม่มีความใดในวรรคนี้จะขัดขวางรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งรัฐใดในการเก็บภาษีจากผลได้หรือเงินได้จากการจำหน่ายหรือการโอนหุ้น หรือหลักทรัพย์อื่น

ข้อ ๑๔

บริการส่วนบุคคลที่เป็นอิสระ

๑. เงินได้ที่ผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งได้รับในส่วนที่เกี่ยวกับบริการวิชาชีพหรือกิจกรรมอื่น ๆ ที่มีลักษณะอิสระ ให้เก็บภาษีได้เฉพาะในรัฐนั้น เว้นแต่ในกรณีต่อไปนี้ที่เงินได้ดังกล่าว อาจเก็บภาษีได้ในรัฐอีกรัฐหนึ่ง

(ก) ถ้าผู้นั้นมีอยู่ซึ่งฐานประกอบการประจำในรัฐผู้ทำสัญญา
อีกรัฐหนึ่ง เพื่อความมุ่งประสงค์ในการประกอบกิจกรรมของผู้นั้น ในกรณีเช่นนี้
เฉพาะจำนวนเงินได้ที่พึงถือว่าเป็นของฐานประกอบการประจำ อาจเก็บภาษีได้ในอีกรัฐ
หนึ่งนั้น หรือ

(ข) ถ้าผู้นั้นอยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งสำหรับระยะเวลา
หนึ่งหรือหลายระยะเวลา รวมกันเท่ากับหรือเกินกว่า ๑๘๓ (หนึ่งร้อยแปดสิบสาม) วัน
ภายในระยะเวลาสิบสองเดือนใด ๆ กรณีเช่นนี้เฉพาะจำนวนเงินได้ที่ได้รับจากกิจกรรม
ที่กระทำของบุคคลนั้นในอีกรัฐหนึ่งนั้น อาจเก็บภาษีได้ในอีกรัฐหนึ่งนั้น หรือ

(ค) . ถ้าค่าตอบแทนที่ได้รับจากกิจกรรมในรัฐผู้ทำสัญญาอีก
รัฐหนึ่งจ่ายโดยผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง หรือตกเป็นภาระแก่สถานประกอบการ
ถาวรหรือฐานประกอบการประจำที่ตั้งอยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง ในกรณีเช่นนี้เฉพาะ
ค่าตอบแทนที่ได้รับจากการนั้น อาจเก็บภาษีได้ในอีกรัฐหนึ่งนั้น

๒. คำว่า “บริการวิชาชีพ” โดยเฉพาะให้รวมถึง กิจกรรมอิสระ
ด้านวิทยาศาสตร์ วรรณคดี ศิลปะ การศึกษา หรือการสอน รวมทั้งกิจกรรมอิสระของ
แพทย์ ทันตแพทย์ นักกฎหมาย วิศวกร สถาปนิก และนักบัญชี

ข้อ ๑๕

บริการส่วนบุคคลที่ไม่เป็นอิสระ

๑. ภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติของข้อ ๑๖, ๑๗ และ ๑๘
เงินเดือน ค่าจ้าง และค่าตอบแทนอย่างอื่นที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญา
รัฐหนึ่งได้รับในส่วนที่เกี่ยวกับการจ้างงานจะเก็บภาษีได้เฉพาะในรัฐนั้น เว้นแต่การจ้าง
งานนั้นได้กระทำในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง หากมีการจ้างงานเช่นว่านั้น ค่าตอบแทนที่
ได้รับจากการนั้น อาจเก็บภาษีได้ในอีกรัฐหนึ่งนั้น

๒. แม้จะมีบทบัญญัติของวรรค ๑ ค่าตอบแทนที่ผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้
ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งได้รับในส่วนที่เกี่ยวกับการจ้างงานที่กระทำในรัฐผู้ทำสัญญา อีกรัฐหนึ่ง
จะเก็บภาษีได้เฉพาะในรัฐผู้ทำสัญญาที่กล่าวถึงรัฐแรก ถ้า

(ก) ผู้รับนั้นอยู่ในอีกรัฐหนึ่ง สำหรับระยะเวลาหนึ่งหรือหลายระยะเวลารวมกันไม่เกิน ๑๘๓ (หนึ่งร้อยแปดสิบสาม) วัน ภายในระยะเวลาสิบสองเดือนใดๆ และ

(ข) ค่าตอบแทนนั้นจ่ายโดย หรือในนามของนายจ้าง ผู้ซึ่งมิได้เป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในอีกรัฐหนึ่ง และ

(ค) ค่าตอบแทนนั้นมิได้ตกเป็นการระงับสถานประกอบการถาวรหรือฐานประกอบการประจำ ซึ่งนายจ้างมีอยู่ในอีกรัฐหนึ่ง

๓. แม้จะมีบทบัญญัติในวรรคก่อน ๆ ของข้อนี้ ค่าตอบแทนที่ได้รับในส่วนที่เกี่ยวกับการจ้างงาน ที่กระทำในเรือเดินทะเล เรือ อากาศยาน ยานพาหนะทางบกหรือรถไฟที่ใช้ดำเนินการ ในการจราจรระหว่างประเทศโดยวิสาหกิจของรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง จะเก็บภาษีได้เฉพาะในรัฐนั้น

ข้อ ๑๖

ค่าป่วยการของกรรมการ

ค่าป่วยการของกรรมการ และเงินที่ชำระอย่างอื่นอันคล้ายคลึงกัน ซึ่งผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง ได้รับในฐานะหรือในนามของสมาชิกในคณะกรรมการ อำนวยการของบริษัทซึ่งเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง ให้เก็บภาษีได้ในอีกรัฐหนึ่งนั้น

ข้อ ๑๗

นักแสดงและนักกีฬา

๑. โดยไม่ต้องคำนึงถึงบทบัญญัติในข้อ ๑๔ และ ๑๕ เงินได้ที่ ผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง ได้รับในฐานะนักแสดง อาทิ นักแสดงละคร ภาพยนตร์ วิทยุ หรือโทรทัศน์ หรือนักดนตรี หรือในฐานะนักกีฬา จากกิจกรรมส่วนบุคคลของตนที่กระทำในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง อาจเก็บภาษีได้ในอีกรัฐหนึ่งนั้น

๒. ในกรณีเงินได้ในส่วนที่เกี่ยวกับกิจกรรมส่วนบุคคลที่กระทำโดยนักแสดงหรือนักกีฬาในฐานะเท่านั้น มิได้เกิดขึ้นกับตัวนักแสดงหรือนักกีฬา แต่เกิดขึ้นกับบุคคลอื่น โดยไม่ต้องคำนึงถึงบทบัญญัติของข้อ ๘, ๑๔ และ ๑๕ เงินได้นั้นอาจเก็บภาษีได้ในรัฐผู้ทำสัญญาที่กิจกรรมนั้น ๆ ของนักแสดง หรือนักกีฬาได้กระทำขึ้น

๓. บทบัญญัติของวรรค ๑ และ ๒ ของข้อนี้จะไม่ใช่บังคับแก่เงินได้ที่ได้รับจากกิจกรรมของนักแสดงหรือนักกีฬาหรือกิจกรรมที่จัดโดยวิสาหกิจของรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งหรือรัฐผู้ทำสัญญาอื่นใด ถ้าการมาเยือนรัฐผู้ทำสัญญาอื่นหรือวิสาหกิจที่จัดให้มีกิจกรรมนั้นแล้วแต่กรณี ได้รับเงินอุดหนุนเป็นส่วนใหญ่จากกองทุนสาธารณะของรัฐผู้ทำสัญญาอื่น รวมทั้งองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นหรือองค์กรตามกฎหมายของรัฐนั้น

ข้อ ๑๘

เงินบำนาญ

๑. ภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติของวรรค ๒ ของข้อ ๑๕ เงินบำนาญและค่าตอบแทนอื่นที่คล้ายคลึงกันสำหรับการจ้างแรงงานที่ผ่านมาแล้วที่ได้จ่ายให้แก่ผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอื่นใด จะเก็บภาษีได้เฉพาะในรัฐนั้น

๒. โดยไม่คำนึงถึงบทบัญญัติของวรรค ๑ เงินบำนาญที่ได้จ่ายและการจ่ายอื่นใดที่คล้ายคลึงกันที่ได้จ่ายให้แก่ผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอื่นใด อาจเก็บภาษีในรัฐผู้ทำสัญญาอื่นใด ถ้าการจ่ายนั้นตกเป็นภาระของวิสาหกิจในรัฐอื่นใดหนึ่งนั้น หรือของสถานประกอบการถาวรที่ตั้งอยู่ในรัฐอื่นใดหนึ่งนั้น

ข้อ ๑๙

งานรัฐบาล

๑. (ก) ค่าตอบแทนอื่น ๆ นอกเหนือจากเงินบำนาญที่จ่ายโดยรัฐผู้ทำสัญญาอื่นใดหรือ องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นของรัฐผู้ทำสัญญาอื่นใดให้แก่บุคคลธรรมดาในส่วนที่เกี่ยวกับ บริการที่ให้แก่อุทยาน หรือองค์การบริหารอื่น จะเก็บภาษีได้เฉพาะในรัฐนั้น

(๗) อย่างไรก็ตาม ค่าตอบแทนนั้นจะเก็บภาษีได้เฉพาะในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง ถ้าหากบริการนั้นได้เกิดขึ้นในอีกรัฐหนึ่งนั้น และบุคคลธรรมดาผู้นั้นเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐนั้นผู้ซึ่ง

(๑) เป็นคนชาติของรัฐนั้น หรือ

(๒) มิได้เป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐนั้นเพียงเพื่อมุ่งประสงค์ที่จะให้บริการนั้น

๒. (ก) เงินบำนาญใด ๆ ที่จ่ายโดยหรือจ่ายจากกองทุนที่ก่อตั้งขึ้น โดยรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งหรือองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นของรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งนั้น ให้แก่บุคคลธรรมดาที่เกี่ยวข้องกับบริการที่ให้แก่อำนาจรัฐนั้น หรือองค์การบริหารนั้น จะเก็บภาษีได้เฉพาะในรัฐนั้น

(ข) อย่างไรก็ตาม เงินบำนาญนั้นจะเก็บภาษีได้เฉพาะในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง ถ้าบุคคลธรรมดานั้นเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่และเป็นคนชาติของรัฐนั้น

๓. บทบัญญัติของข้อ ๑๕, ๑๖ และ ๑๘ จะใช้บังคับกับค่าตอบแทน และเงินบำนาญ ที่เกี่ยวกับการให้บริการที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจที่ดำเนินการโดยรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง หรือองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นของรัฐนั้น

ข้อ ๒๐

นักศึกษา

๑. เงินที่จ่ายเพื่อวัตถุประสงค์ในการครองชีพ การศึกษา หรือการฝึกอบรม โดยนักศึกษาผู้ฝึกงานหรือผู้ฝึกอบรมผู้ซึ่งในเวลาก่อนหน้ามาเยือนรัฐ ผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง เป็นหรือเคยเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง และเป็น ผู้ที่อยู่ในรัฐที่กล่าวถึงรัฐแรก เพียงเพื่อวัตถุประสงค์ในการศึกษาหรือการฝึกอบรมจะไม่ต้องเสียภาษีในรัฐนั้น โดยมีเงื่อนไขว่าการจ่ายเช่นนั้นเกิดขึ้นจากแหล่งภายนอกอีกรัฐนั้น

๒. ค่าตอบแทนที่จ่ายให้แก่นักศึกษา ผู้ฝึกงาน หรือผู้ฝึกอบรม แล้วแต่กรณี เพื่อให้การให้บริการในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งจะไม่ต้องเสียดำเนินการในรัฐนั้นเป็นระยะเวลา ๕ ปี โดยมีเงื่อนไขว่า การให้บริการเช่นว่านั้นเกี่ยวเนื่องกับการศึกษา การครองชีพ หรือฝึกอบรม

ข้อ ๒๑

ศาสตราจารย์ ครู และนักวิจัย

๑. บุคคลธรรมดาผู้ซึ่งเป็นหรือในทันทีก่อนหน้าที่จะไปเยือนรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งเคยเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง และเป็นผู้ซึ่งได้ไปเยือนรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งตามคำเชิญของมหาวิทยาลัย วิทยาลัย โรงเรียน หรือสถาบันการศึกษาอื่นใดที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งได้รับการรับรอง โดยเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในรัฐที่กล่าวถึงรัฐแรก จะได้รับการยกเว้นภาษีในรัฐผู้ทำสัญญาที่กล่าวถึงรัฐแรก สำหรับค่าตอบแทนจากการสอนหรือการวิจัยดังกล่าวเป็นระยะเวลาไม่เกินสองปีจากวันที่เริ่มหน้าที่เพื่อความมุ่งประสงค์ในการสอนหรือการวิจัยหรือทั้งสองประการ

๒. บทบัญญัติของวรรค ๑ จะไม่ใช่บังคับกับเงินได้จากการวิจัยถ้าการวิจัยเช่นว่านั้นได้ดำเนินการโดยบุคคลธรรมดา ประการสำคัญเพื่อประโยชน์ของเอกชนบุคคลหนึ่งหรือกลุ่มหนึ่ง โดยเฉพาะ

ข้อ ๒๒

เงินได้อื่น ๆ

๑. บรรดารายการเงินได้ของผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งที่ ไม่เกี่ยวข้องกับข้อก่อนๆ ของอนุสัญญานี้ไม่ว่าจะเกิดขึ้นที่ใด จะเก็บภาษีได้เฉพาะในรัฐนั้น

๒. บทบัญญัติของวรรค ๑ จะไม่ใช่บังคับกับเงินได้นอกเหนือจากเงินได้จากอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งได้นิยามไว้ในวรรค ๒ ของข้อ ๖ ถ้าผู้รับเงินได้ ดังกล่าวนั้นเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง ดำเนินธุรกิจหรือทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งผ่านทางสถานประกอบการถาวรที่ตั้งอยู่ในอีกรัฐหนึ่งนั้น หรือดำเนินการให้บริการส่วนบุคคลที่เป็นอิสระในอีกรัฐหนึ่งนั้นจากฐานประกอบการประจำที่ตั้งอยู่ในรัฐนั้น และเงินได้

พึงถือเป็นของสถานประกอบการถาวรหรือฐานประกอบการประจำเช่นว่านั้น ในกรณี
เช่นนั้น จะใช้บทบัญญัติของข้อ ๗ หรือข้อ ๑๔ บังคับแล้วแต่กรณี

๓. โดยไม่ต้องคำนึงถึงบทบัญญัติของวรรค ๑ และ ๒ บรรดา
รายการเงินได้ของผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งที่ไม่เกี่ยวข้องกับข้อก่อน ๆ ของ
อนุสัญญานี้ และเกิดขึ้นในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง อาจเก็บภาษีได้ในอีกรัฐหนึ่งนั้น

ข้อ ๒๓

ทุน

๑. ทุนที่เป็นอสังหาริมทรัพย์ตามที่อ้างถึงในข้อ ๖ ซึ่งเป็นเจ้าของ
โดยผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง และตั้งอยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง อาจเก็บภาษี
ได้ในอีกรัฐหนึ่งนั้น

๒. ทุนที่เป็นสังหาริมทรัพย์อันเป็นส่วนหนึ่งของทรัพย์สินธุรกิจของ
สถานประกอบการถาวร ซึ่งวิสาหกิจของรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งมีในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐ
หนึ่ง หรือเป็นสังหาริมทรัพย์ที่เกี่ยวข้องกับฐานประกอบการประจำซึ่งผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้
ทำสัญญารัฐหนึ่งมีในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งเพื่อความมุ่งประสงค์ในการให้บริการส่วน
บุคคลที่เป็นอิสระ อาจเก็บภาษีได้ในอีกรัฐหนึ่งนั้น

๓. ทุนที่เป็นเรือเดินทะเล เรือ อากาศยาน บานพาหนะทางบกหรือ
รถไฟที่ใช้ในการดำเนินการจราจรระหว่างประเทศ และสังหาริมทรัพย์ที่เกี่ยวข้องกับการ
ดำเนินการเดินเรือทะเล เรือ อากาศยาน บานพาหนะทางบกหรือรถไฟเช่นว่านั้น ซึ่งเป็น
เจ้าของโดยผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง จะเก็บภาษีได้เฉพาะในรัฐนั้น

๔. ทุนที่เป็นหุ้น หรือสิทธิทางนิติบุคคลอื่น ๆ ในบริษัทซึ่งสังหาริมทรัพย์
ส่วนใหญ่ประกอบด้วยอสังหาริมทรัพย์ที่ตั้งอยู่ในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง อาจเก็บภาษีได้ใน
รัฐนั้น

๕. องค์กรประกอบอื่นใดของทุนของผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญา
รัฐหนึ่ง จะเก็บภาษีได้เฉพาะในรัฐนั้นเท่านั้น

ข้อ ๒๔
การจัดภาษีซ้อน

๑. การเก็บภาษีซ้ำซ้อนในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งจะขจัดได้ ดังต่อไปนี้

(ก) ในกรณีผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง ได้รับเงินได้ หรือเป็นเจ้าของทุน ซึ่งตามบทบัญญัติของอนุสัญญานี้ อาจเก็บภาษีได้ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง รัฐที่กล่าวถึงรัฐแรกจะยอม

(๑) ให้หักออกจากภาษีที่เก็บจากเงินได้ของผู้มีถิ่นที่อยู่ นั้นเป็นจำนวนเท่ากับภาษีเงินได้ที่ได้ชำระ ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง

(๒) ให้หักออกจากภาษีที่เก็บจากทุนของผู้มีถิ่นที่อยู่ นั้นเป็นจำนวนเท่ากับภาษีจากทุนที่ได้ชำระ ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง

อย่างไรก็ตาม การหักเช่นว่านั้นในแต่ละกรณีจะต้องไม่เกินกว่า ส่วนของภาษีเงินได้หรือ ภาษีจากทุนที่คำนวณไว้ก่อนยอมให้มีการหักตามจำนวนที่เหมาะสมจากเงินได้หรือทุนนั้น แล้วแต่กรณี ซึ่งอาจเก็บภาษีได้ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง

(ข) ในกรณีตามบทบัญญัติใด ๆ ของอนุสัญญานี้ เงินได้ที่ได้รับ หรือทุนที่เป็นเจ้าของ โดยผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง ได้รับการยกเว้นภาษี ในรัฐนั้น แม้กระนั้น ในการคำนวณจำนวนภาษีจากเงินได้หรือจากทุนที่เหลือของผู้มีถิ่นที่อยู่เช่นว่านั้นรัฐนั้นอาจคำนึงถึงจำนวนเงินได้หรือทุนที่ได้รับยกเว้นนั้นด้วย

๒. กรณีตามกฎหมายของรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง การให้การ ยกเว้น หรือลดหย่อนภาษีในรัฐนั้นภายใต้อนุสัญญานี้ จำนวนภาษีที่พึงต้องชำระตามบทบัญญัติของอนุสัญญานี้แต่มิได้ชำระเนื่องจากการยกเว้นหรือลดหย่อนเช่นว่านั้น จะถือเสมือนว่าได้ชำระแล้วเพื่อความมุ่งประสงค์ของวรรค ๑

ข้อ ๒๕
การไม่เลือกปฏิบัติ

๑. คนชาติของรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง จะต้องไม่ถูกบังคับในรัฐ ผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งให้เสียภาษีอากรใดๆ หรือให้ปฏิบัติตามข้อกำหนดกฎเกณฑ์ใดๆ เกี่ยวกับ การนั้นอันเป็นการนอกเหนือไปจากหรือเป็นภาระหนักกว่าการเก็บภาษีอากรและข้อกำหนดกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องซึ่งคนชาติของอีกรัฐหนึ่งถูกหรืออาจถูกบังคับให้เสียหรือให้ ปฏิบัติตามในสถานการณ์เดียวกัน

๒. ภาษีอากรที่เก็บจากสถานประกอบการถาวรซึ่งวิสาหกิจของรัฐผู้ ทำสัญญารัฐหนึ่งมีอยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง จะต้องไม่ถูกเรียกเก็บในรัฐผู้ทำสัญญา อีกรัฐหนึ่งนั้น โดยเป็นการอนุเคราะห์น้อยกว่าภาษีอากรที่เรียกเก็บจากวิสาหกิจของรัฐผู้ทำ สัญญาอีกรัฐหนึ่งที่ประกอบกิจกรรมอย่างเดียวกัน

๓. วิสาหกิจของรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งซึ่งผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำ สัญญาอีกรัฐหนึ่ง คนเดียวหรือหลายคนเป็นเจ้าของหรือควบคุมทุนทั้งหมดหรือแต่บาง ส่วน ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมจะไม่ถูกบังคับในรัฐผู้ทำสัญญาที่กล่าวถึงรัฐแรกให้ เสียภาษีอากรใด ๆ หรือปฏิบัติตามข้อกำหนดกฎเกณฑ์ใด ๆ เกี่ยวกับ การนั้น อันเป็น การนอกเหนือไปจากหรือเป็นภาระหนักกว่าการเก็บภาษีอากรและข้อกำหนดกฎเกณฑ์ที่ เกี่ยวข้องซึ่งวิสาหกิจอื่นที่คล้ายคลึงกันของรัฐที่กล่าวถึงรัฐแรกถูกหรืออาจถูกบังคับให้เสีย หรือให้ปฏิบัติตาม

๔. บทบัญญัตินี้จะไม่แปลความเป็นการผูกพันรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง ต้องยอมให้แก่ผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง ซึ่งกล่าวขอขออนส่วนบุคคล การ บรรเทาภาระ และการหักลดใด ๆ เพื่อความมุ่งประสงค์ในทางภาษีอันเนื่องมาจากความ เป็นพลเมืองหรือความรับผิดชอบทางครอบครัวซึ่งรัฐนั้นให้แก่ผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐของตน

๕. เว้นแต่ในกรณีบทบัญญัติวรรค ๑ ของข้อ ๕ วรรค ๖ ของ ข้อ ๑๑ หรือวรรค ๖ ของข้อ ๑๒ ใช้บังคับ คอภเบี่ย ค่าสิทธิ และการชำระอื่นๆ ที่จ่ายโดยวิสาหกิจ ของรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งให้แก่ผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง เพื่อความมุ่ง ประสงค์ในการกำหนดค่าอะไรที่พึงเสียภาษีของวิสาหกิจเช่นว่านั้น จะยอมให้หักได้ภายใต้ เงื่อนไขเดียวกันเสมือนว่าจ่ายให้แก่ผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาที่กล่าวถึงรัฐแรกใน ลักษณะคล้ายคลึงกัน มูลเหตุใด ๆ ของวิสาหกิจของรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งที่มีต่อผู้มีถิ่นที่อยู่ ของรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง เพื่อความมุ่งประสงค์ในการกำหนดทุนที่พึงเสียภาษีของ

วิสาหกิจเท่านั้น จะยอมให้หักได้ภายใต้เงื่อนไขเดียวกันเสมือนเป็นมูลหนี้ที่ได้ทำสัญญาไว้กับผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาที่กล่าวถึงรัฐแรก

๖. บทบัญญัติของข้อนี้จะใช้บังคับเฉพาะภาษีอากรซึ่งอยู่ในขอบข่ายของอนุสัญญานี้

ข้อ ๒๖

วิธีการดำเนินการเพื่อความตกลงร่วมกัน

๑. ในกรณีที่มีถิ่นที่อยู่ในของรัฐผู้ทำสัญญาของรัฐหนึ่งพิจารณาเห็นว่าการกระทำของรัฐผู้ทำสัญญาของรัฐหนึ่งหรือทั้งสองรัฐมีผลหรือจะมีผลให้ตนเองต้องเสียภาษีอากรโดยไม่เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งอนุสัญญานี้ บุคคลผู้นั้นอาจยื่นเรื่องราวของตนต่อเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของรัฐผู้ทำสัญญาที่ตนมีถิ่นที่อยู่ใน โดยไม่ต้องคำนึงถึงทางแก้ไขที่บัญญัติไว้ในกฎหมายภายในของรัฐผู้ทำสัญญา คำร้องดังกล่าวต้องยื่นภายในเวลา ๓ ปี นับจากที่ได้รับแจ้งครั้งแรกถึงการกระทำที่ก่อให้เกิดการปฏิบัติทางภาษีอันไม่เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งอนุสัญญานี้

๒. ถ้าข้อคัดค้านนั้นปรากฏแก่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจว่ามีเหตุผลสมควรและถ้าตนไม่สามารถที่จะหาทางแก้ไขที่พอใจได้เอง ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจพยายามแก้ไขกรณีนั้นโดยความตกลงร่วมกันกับเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง เพื่อการเว้นการเก็บภาษีอันไม่เป็นไปตามอนุสัญญานี้

๓. เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของรัฐผู้ทำสัญญาทั้งสองรัฐ จะต้องพยายามแก้ไขความยุ่งยากหรือข้อสงสัยใด ๆ อันเกิดขึ้นเกี่ยวกับการตีความหรือการใช้บังคับอนุสัญญานี้ โดยความตกลงร่วมกัน เจ้าหน้าที่ดังกล่าวอาจปรึกษารือกัน เพื่อขจัดการเก็บภาษีซ้อนในกรณีใดๆ ที่มีได้บัญญัติไว้ในอนุสัญญานี้ด้วย

๔. เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของรัฐผู้ทำสัญญาทั้งสองรัฐอาจติดต่อกันโดยตรง เพื่อความมุ่งประสงค์ให้บรรลุความตกลงกันตามความหมายในวรรคก่อน ๆ นั้น

ข้อ ๒๘

การแลกเปลี่ยนข้อสนเทศ

๑. เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของรัฐผู้ทำสัญญาจะแลกเปลี่ยนข้อสนเทศอันจำเป็นแก่การปฏิบัติตามบทบัญญัติของอนุสัญญาหรือตามกฎหมายภายในของรัฐผู้ทำสัญญาซึ่งเกี่ยวกับภาษีอากรที่อยู่ในขอบข่ายของอนุสัญญานี้เท่าที่ภาษีอากรตามกฎหมายนั้นไม่ขัดกันกับอนุสัญญานี้ ข้อสนเทศใดซึ่งได้รับโดยรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งให้ถือว่าเป็นความลับเช่นเดียวกับข้อสนเทศที่ได้รับภายใต้กฎหมายภายในของรัฐนั้นและจะเปิดเผยได้เฉพาะกับบุคคลหรือเจ้าหน้าที่ (รวมทั้งศาลและองค์การบริหาร) ซึ่งเกี่ยวข้องกับการประเมินหรือการจัดเก็บ การบังคับหรือการดำเนินคดี หรือการชี้ขาดค่าอุทธรณ์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภาษีที่อยู่ในขอบข่ายของอนุสัญญานี้ บุคคลหรือเจ้าหน้าที่เหล่านั้น จะใช้ข้อสนเทศนั้นเพียงเพื่อความมุ่งประสงค์นั้น เท่านั้น บุคคลหรือเจ้าหน้าที่ดังกล่าวอาจเปิดเผยข้อสนเทศในการดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาลหรือในคำวินิจฉัยชี้ขาดของศาล

๒. ไม่ว่าในกรณีใดก็ตาม มิให้แปลความหมายบทบัญญัติของวรรค ๑ เป็นการตั้งข้อผูกพันบังคับทั้งสองรัฐให้ต้อง

(ก) ดำเนินมาตรการทางการบริหาร โดยบิดเบือนไปจากกฎหมายและวิธีปฏิบัติทางการบริหารของรัฐผู้ทำสัญญารัฐนั้นหรือรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง

(ข) ให้ข้อสนเทศอันมีอาจจัดหาได้ตามกฎหมายหรือตามทางการบริหาร โดยปกปิดของรัฐผู้ทำสัญญารัฐนั้นหรือรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง

(ค) ให้ข้อสนเทศซึ่งจะเปิดเผยความลับทางการค้า ธุรกิจอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม หรือวิชาชีพ หรือกรรมวิธีทางการค้า หรือข้อสนเทศ ซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการขัดกับ นโยบายสาธารณะ (ความสงบเรียบร้อยอันดีของสาธารณชน)

ข้อ ๒๘

สมาชิกของผู้ปฏิบัติงานด้านการทูตและเจ้าหน้าที่ฝ่ายกงสุล

ไม่มีข้อความใดในอนุสัญญานี้มีผลกระทบกระเทือนต่อเอกสิทธิ์ทางการรักษาของสมาชิกของผู้ปฏิบัติงานด้านการทูตหรือเจ้าหน้าที่กงสุล ตามหลักทั่วไปแห่งกฎหมายระหว่างประเทศหรือตามบทบัญญัติแห่งความตกลงพิเศษทั้งหลาย

ข้อ ๒๙

การเริ่มใช้บังคับ

๑. รัฐผู้ทำสัญญาแต่ละรัฐจะแจ้งแก่อีกรัฐหนึ่งว่าได้ดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนดโดยกฎหมายของรัฐนั้นเพื่อทำให้อนุสัญญามีผลบังคับเสร็จสิ้นแล้ว อนุสัญญานี้จะมีผลบังคับใช้ในวันที่มีการแจ้งครั้งหลัง และบทบัญญัตินี้จะมีผล

(ก) กรณีของประเทศอาร์เมเนีย

(๑) ในส่วนที่เกี่ยวกับภาษีหัก ณ ที่จ่าย สำหรับเงินได้ที่ได้รับในหรือหลังจากวันแรกของเดือนมกราคมในปีปฏิทินถัดจากปีที่อนุสัญญามีผลใช้บังคับ และ

(๒) ในส่วนที่เกี่ยวกับภาษีเก็บจากเงินได้อื่น ๆ และจากทุน สำหรับภาษีที่จัดเก็บในหรือหลังจากวันแรกของเดือนมกราคมในปีปฏิทินถัดจากปีที่อนุสัญญา มีผลใช้บังคับ

(ข) กรณีของประเทศไทย

(๑) ในส่วนที่เกี่ยวกับภาษีหัก ณ ที่จ่าย สำหรับจำนวนที่ได้จ่ายหรือนำส่งในหรือหลังจากวันแรกของเดือนมกราคมถัดจากปีที่อนุสัญญานี้มีผลใช้บังคับ และ

(๒) ในส่วนที่เกี่ยวกับภาษีเก็บจากเงินได้อื่น ๆ สำหรับปีภาษี หรือรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มต้นในหรือหลังจากวันแรกของเดือนมกราคมถัดจากปีที่อนุสัญญานี้มีผล ใช้บังคับ

ข้อ ๓๐
การเลิกใช้

อนุสัญญานี้จะยังคงมีผลบังคับใช้ตลอดไป รัฐผู้ทำสัญญาแต่ละรัฐอาจบอกเลิกเป็นลายลักษณ์อักษรให้รัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งทราบ โดยแจ้งผ่านวิถีทางการทูตในหรือก่อนวันที่ ๓๐ มิถุนายน ของปีปฏิทินใด ๆ หลังจากครบกำหนดห้าปีนับจากวันที่อนุสัญญามีผลใช้บังคับในกรณีเช่นว่านี้อนุสัญญาเป็นอันเลิกมีผลใช้บังคับ

(ก) กรณีของประเทศอาร์เมเนีย

(๑) ในส่วนที่เกี่ยวกับภาษีหัก ณ ที่จ่าย สำหรับจำนวนเงินได้ที่ได้รับในหรือหลังจากวันแรกของเดือนมกราคมในปีปฏิทินถัดจากปีที่มีการแจ้งการบอกเลิก และ

(๒) ในส่วนที่เกี่ยวกับภาษีเก็บจากเงินได้อื่น ๆ และจากทุน สำหรับภาษีที่จัดเก็บในหรือหลังจากวันแรกของเดือนมกราคมในปีปฏิทินถัดจากปีที่มีการแจ้งการบอกเลิก

(ข) กรณีของประเทศไทย

(๑) ในส่วนที่เกี่ยวกับภาษีหัก ณ ที่จ่าย สำหรับจำนวนที่ได้จ่ายหรือนำส่งในหรือหลังจากวันแรกของเดือนมกราคมถัดจากปีที่มีการแจ้งการบอกเลิก

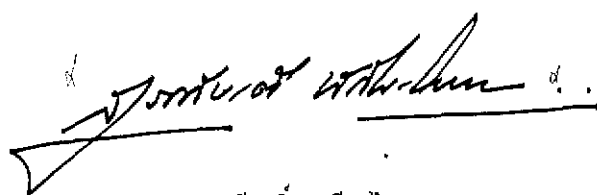
(๒) ในส่วนที่เกี่ยวกับภาษีเก็บจากเงินได้อื่น ๆ สำหรับปีภาษีหรือรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มต้นในหรือหลังจากวันแรกของเดือนมกราคมถัดจากปีที่มีการแจ้งการบอกเลิก

เพื่อเป็นพยานแก่การนี้ ผู้ลงนามข้างท้ายซึ่งได้รับมอบอำนาจโดยถูกต้องได้ลงนามในอนุสัญญานี้

ทำคู่กันเป็นสองฉบับ ณ กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน
คริสต์ศักราช สองพันหนึ่ง เป็นภาษาไทย อาร์เมเนียน และอังกฤษ ดั้งฉบับทุกฉบับ
ใช้เป็นหลักฐานได้เท่าเทียมกัน กรณีที่มีความแตกต่างในการตีความ ให้ถือฉบับภาษา
อังกฤษเป็นเกณฑ์

สำหรับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย

สำหรับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐอาร์เมเนีย

ดร. สุรเกียรติ์ เสถียรไทย

นายทาตุล มาร์เคเรียน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

พิธีสาร

ในการลงนามอนุสัญญาระหว่างรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐอาร์เมเนียและ
รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย เพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนและการป้องกันการเลี่ยง
รัษฎากรในส่วนที่เกี่ยวกับภาษีเก็บจากเงินได้และจากทุน ผู้ลงนามข้างท้ายนี้ได้ตกลงกันว่า
บทบัญญัติดังต่อไปนี้จะเป็นส่วนหนึ่งของอนุสัญญา

ตามข้อ ๗ ข้อ ๘ และข้อ ๙ ของอนุสัญญานี้ คำว่า "กำไร" จะรวมถึงเงิน
ได้ด้วย

เพื่อเป็นพยานแก่การนี้ ผู้ลงนามข้างท้ายซึ่งได้รับมอบอำนาจโดย
ถูกต้องได้ลงนามในอนุสัญญานี้

ทำคู่กันเป็นสองฉบับ ณ กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน
คริสต์ศักราช สองพันหนึ่ง เป็นภาษาไทย อาร์เมเนีย และอังกฤษ ต้นฉบับทุกฉบับใช้
เป็นหลักฐานได้เท่าเทียมกัน กรณีที่มีความแตกต่างในการตีความ ให้ถือฉบับภาษาอังกฤษ
เป็นเกณฑ์

สำหรับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย

สำหรับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐอาร์เมเนีย

ดร. สุรเกียรติ์ เสถียรไทย
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

นายทาตุล มาร์ตาริยาน
รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ